Năm nhà truyền giáo dòng Phanxicô được phong chân phước tại Georgia

SAVANNAH, GA (01/11/2026) - Đức Hồng y Frank Leo, đặc sứ của Đức Giáo hoàng, chủ sự nghi thức phong chân phước tại Savannah, làm nổi bật minh chứng của các nhà truyền giáo về Đức Kitô, sự dấn thân của họ cho công cuộc loan báo Tin Mừng, cùng tấm gương trường tồn mà họ để lại cho Giáo hội.

Năm nhà truyền giáo dòng Phanxicô người Tây Ban Nha – những người đã hy sinh vào năm 1597 khi đang phục vụ người bản địa Guale dọc theo bờ biển thuộc tiểu bang Georgia (Hoa Kỳ ngày nay) – đã được tuyên phong Chân phước trong một thánh lễ tại Savannah Convention Center vào thứ Bảy, ngày 31 tháng 10.

Đức Hồng y Frank Leo, Tổng Giám mục Tổng giáo phận Toronto, đã chủ sự nghi thức phụng vụ với tư cách là đặc sứ của Đức Giáo hoàng, đồng thời chuyển lời chào và sự gần gũi của Đức Giáo hoàng Leo XIV đến cộng đoàn hiện diện trong dịp này.

Trong bài giảng của mình, Đức Hồng Y đã mô tả các anh em được gọi chung là ***"Các vị tử đạo Georgia"*** – ***Pedro de Corpa, Blas Rodríguez, Miguel de Añon, Antonio de Badajóz và Francisco de Veráscola*** – là ***"những chứng nhân sáng ngời của Tin Mừng"***, những cuộc đời và cái chết của họ tiếp tục nói với Giáo hội ngày nay.

Năm tu sĩ dòng Phanxicô nằm trong số các nhà truyền giáo từ Tây Ban Nha đến khu vực này vào cuối thế kỷ XVI để rao giảng Phúc Âm và phục vụ các cộng đồng người Guale. Họ thiệt mạng sau một cuộc nổi dậy vào năm 1597, khởi nguồn từ việc **tu sĩ Pedro de Corpa phản đối quyết định của Juanillo** – một thủ lĩnh người Guale – **về việc lấy thêm vợ hai, điều trái với giáo lý Kitô giáo về hôn nhân.** Bạo lực lan sang các cơ sở truyền giáo khác của dòng Phanxicô, khiến bốn người bạn đồng hành của ông cũng bị sát hại.

Giáo hội đã chính thức công nhận năm tu sĩ này là các vị tử đạo vào tháng 1 năm 2025, khi Giáo hoàng Phanxicô cho phép ban hành sắc lệnh liên quan, mở đường cho việc phong chân phước cho họ.

Đức Hồng y Frank Leo của Toronto, đặc sứ của Giáo hoàng và là chủ tế chính, đang cầu nguyện trong Thánh lễ phong chân phước cho năm vị tử đạo tại Georgia vào ngày 31 tháng 10 năm 2026, tại Savannah Convention Center, tiểu bang Georgia.

Một chứng nhân lên tiếng xuyên suốt nhiều thế kỷ

Khi suy tư về ý nghĩa của dịp kỷ niệm này, Đức Hồng y Leo nhấn mạnh rằng việc ghi nhận năm vị thừa sai không chỉ đơn thuần là một vinh dự dành cho Giáo hội địa phương, mà còn là một món quà cho toàn thể Giáo hội hoàn vũ. Nhắc lại lời của Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II, ngài cho biết ***việc tử đạo là một ân huệ đặc biệt của Chúa Thánh Thần, đồng thời là nguồn mạch ân sủng và sự thánh thiện cho cả Giáo hội.***

Đức Hồng y cũng liên kết sự kiện phong chân phước này với hai dịp kỷ niệm quan trọng: ***kỷ niệm 250 năm Tuyên ngôn Độc lập Hoa Kỳ và kỷ niệm 800 năm ngày mất của Thánh Phanxicô Assisi*** – vị thánh mà tinh thần Phanxicô của ngài đã truyền cảm hứng cho các nhà truyền giáo.

Đức Hồng y xác định ba khía cạnh chính trong sự chứng tá của các tu sĩ***: (1) thái độ đáp lại lời mời gọi nên thánh dành cho mọi người, (2) việc bảo vệ phẩm giá con***

người cùng sự thánh thiêng của hôn nhân và gia đình, (3) và cam kết dấn thân vào công cuộc loan báo Tin Mừng thông qua đối thoại và bác ái.

Đức Hồng y cho biết các nhà truyền giáo hiểu ơn gọi của mình là lời mời gọi phục vụ tha nhân và chia sẻ Tin Mừng, ngay cả khi phải trả giá bằng chính mạng sống. Tấm gương của họ thôi thúc các Kitô hữu ngày nay *hãy giữ lòng trung thành với Chúa Kitô, đồng thời tương tác với người khác thông qua đối thoại, sự tôn trọng và tinh thần phục vụ.*

Lời kêu gọi đổi mới và hòa giải

Đức Hồng y Leo cũng mời gọi các tín hữu suy ngẫm về việc làm thế nào để chứng tá của các vị tử đạo có thể truyền cảm hứng cho Giáo hội ngày nay, đặc biệt là trong việc ứng phó với tình trạng chia rẽ và phân cực.

Nhấn mạnh đến nhu cầu nỗ lực vì sự hiệp nhất và chữa lành, ngài nhắc nhở rằng *"sự phân cực không đến từ Thiên Chúa",* đồng thời khuyến khích mọi người cầu nguyện, hòa giải và thực hiện những hành động bác ái cụ thể.

Ngài nói thêm rằng, *tấm gương của các tu sĩ nên khơi dậy nơi các gia đình, giáo xứ, cộng đoàn tu trì, trường học và các tổ chức xã hội tinh thần đổi mới cam kết loan báo Tin Mừng, cũng như làm chứng cho Tin Mừng trong cuộc sống thường nhật.*

Kết thúc bài giảng, Đức Hồng y Leo phó thác các tín hữu cho sự chuyển cầu của Đức Trinh Nữ Maria và các vị tử đạo vừa được phong chân phước, đồng thời mời gọi người Kitô hữu hãy chia sẻ đức tin của mình với lòng can đảm, sự trung tín và niềm vui.

Ngài khẳng định: *"Ngày nay, vẫn có những điều đáng để chúng ta sống và hy sinh cả mạng sống vì nó".*

Thánh Lễ Tạ Ơn

Trong Thánh lễ tạ ơn diễn ra vào ngày 1 tháng 11 – ngày lễ trọng kính Các Thánh – tại Vương cung thánh đường Nhà thờ chính tòa Thánh Gioan Tẩy Giả, lòng biết ơn sâu sắc đã được bày tỏ nhân sự kiện năm vị tu sĩ dòng Phanxicô, được biết đến với tên gọi "Các vị tử đạo tại Georgia", được phong chân phước vào ngày 31 tháng 10.

Chủ tế Thánh lễ là Đức Tổng Giám mục Gregory J. Hartmayer thuộc Tổng giáo phận Atlanta; ngài từng là Giám mục giáo phận Savannah từ năm 2011 cho đến khi được bổ nhiệm về Atlanta vào năm 2020. Trong phần phát biểu đầu Thánh lễ, ngài bày tỏ lòng biết ơn đối với các vị tiền nhiệm tại Savannah, vị lãnh đạo đương nhiệm của

giáo phận là Đức Giám mục Stephen D. Parkes, các vị lãnh đạo Dòng Phanxicô cùng những cá nhân khác đã nỗ lực thúc đẩy tiến trình tôn vinh các vị tử đạo trong suốt nhiều thập kỷ qua.

Đức Tổng Giám mục Hartmayer, một tu sĩ Dòng Phanxicô Viện tu, chia sẻ: *"Đây là những người anh em của tôi trong Dòng Thánh Phanxicô — các tu sĩ Phanxicô, các tu sĩ Dòng Anh Em Hèn Mọn. Giáo hội đã đặt câu hỏi với sự kiên nhẫn lớn lao: Phải chăng những vị này đã hy sinh mạng sống vì không chịu phản bội đức tin?"*

Đức Tổng Giám mục Hartmayer nói tiếp: *"Vào tháng Giêng năm ngoái, Đức Giáo hoàng Phanxicô đã lên tiếng thay mặt cho toàn thể Giáo hội, và ngày hôm qua, Đức Hồng y (Frank) Leo, đặc sứ của Đức Giáo hoàng Leo XIV, đã công bố điều đó; Giáo hội không 'tạo ra' các vị thánh; Giáo hội công nhận họ."*

'Chúng ta có thể cầu nguyện nhờ sự chuyển cầu của các ngài'

Đức Tổng giám mục Hartmayer chia sẻ về vai trò của chính ngài trong việc thúc đẩy tiến trình phong thánh cho Chân phước Pedro de Corpa cùng các bạn đồng hành. Ngài cho biết, khi được thụ phong giám mục giáo phận Savannah, ngài thấy tiến trình này đã *"chờ sẵn ở đó";* ngài đã cùng các vị lãnh đạo Giáo hội địa phương nỗ lực *"duy trì đà tiến triển"* và *"giúp mọi người ở miền nam Georgia cũng như các vùng khác biết đến các vị này".* Ngài cho biết thêm rằng mình vẫn tiếp tục công việc đó khi chuyển đến Atlanta.

Ngài cho biết, Giáo hội vui mừng khi chứng kiến ngày các vị tử đạo – những người đã *"hiến dâng mạng sống vào năm 1597 trên các bờ biển tại Brunswick và Darien, cũng như trên các đảo St. Simons và St. Catherines"* – được phong chân phước.

Đức Tổng giám mục Hartmayer: *"Họ đang trên đường trở thành các vị thánh, những vị thánh của Giáo hội; và ngay từ bây giờ, khi họ đã được phong chân phước,* ***chúng ta có thể cầu nguyện nhờ sự chuyển cầu của các ngài*** *cho những nhu cầu của chính chúng ta cũng như cho nhu cầu của những người khác."*

Các thánh "để ánh sáng của Thiên Chúa chiếu tỏa qua mình"

Thánh lễ tạ ơn diễn ra trùng với Lễ Các Thánh – một ngày lễ trọng trong Giáo hội, nhằm tưởng nhớ tất cả những ai thuộc về cộng đoàn các thánh, bao gồm cả những vị chưa được chính thức tuyên thánh và không có ngày kính riêng trong lịch phụng vụ của Giáo hội.

Đức Giám mục Stephen D. Parkes thuộc giáo phận Savannah, bang Georgia, cầu nguyện trong Thánh lễ phong chân phước cho năm vị tử đạo tại Georgia vào ngày 31 tháng 10 năm 2026, tại Savannah Convention Center..

Trong bài giảng Thánh lễ tại một nhà thờ chính tòa chật kín người, với sự hiện diện của nhiều gia đình cùng con cái, Đức Giám mục Parkes đã mô tả các vị thánh là *"những người để ánh sáng của Thiên Chúa chiếu tỏa qua mình",* tựa như những ô cửa kính màu.

Khi lưu ý đến vô số vị thánh được khắc họa trên các khung cửa sổ của nhà thờ chính tòa, ngài nói: *"Họ chính là những sắc thái, tông màu và sắc màu khác nhau của sự thánh thiện",* tựa như các Mối Phúc được mô tả trong bài Tin Mừng của Thánh lễ, trích từ sách Tin Mừng theo Thánh Mátthêu 5,1-12.

Đức Giám mục Parkes nói:*"Những sắc thái mà chúng ta thấy trên các khung cửa sổ có thể tượng trưng cho người nghèo khó, người bị ngược đãi, người hiền lành, người nhân từ, người có tâm hồn trong sạch và người kiến tạo hòa bình. Khi chúng ta vun đắp những phẩm chất ấy, phần thưởng dành cho chúng ta trên thiên đàng sẽ rất lớn lao."*

Các vị tử đạo tại Georgia 'có lẽ sẽ rất ngạc nhiên' trước sự quan tâm dành cho mình

Khi nhắc đến các vị tử đạo tại Georgia, Đức Giám mục Parkes chia sẻ: *"Các vị thánh đã sống qua mọi thời đại, với những cá tính khác nhau cùng vô số câu chuyện đầy cảm hứng; trong đó bao gồm cả các vị chân phước mới của chúng ta: Pedro, Blas, Miguel, Antonio và Francisco."*

Các tu sĩ Pedro de Corpa, Blas Rodríguez de Cuacos, Miguel de Añon, Antonio de Badajoz và Francisco de Veráscola — được biết đến chung là các vị tử đạo tại Georgia — là những nhà truyền giáo từ Tây Ban Nha đến phục vụ người dân Guale ở vùng duyên hải Georgia. Tất cả họ đều bị sát hại trong khoảng thời gian cách nhau chỉ vài ngày theo lệnh của Juanillo, người sắp trở thành thủ lĩnh. Sự việc xảy ra sau khi linh mục Pedro kiên quyết bảo vệ giáo lý của Giáo hội về hôn nhân, trong bối cảnh Juanillo muốn lấy thêm người vợ thứ hai.

Đức Cha Parks nói: *"Tôi nghĩ rằng những vị thánh nhân theo linh đạo Phanxicô này hẳn sẽ rất ngạc nhiên khi thấy mình vẫn được nhắc đến tại đây, sau hơn 400 năm; nhưng chúng ta tin tưởng rằng các ngài đang cầu nguyện cho mỗi người chúng ta."*

Trong số các vị đồng tế tại Thánh lễ ngày 1 tháng 11 có Đức Hồng y Leo – người với tư cách là đặc sứ của Đức Giáo hoàng đã chủ sự Thánh lễ phong chân phước – cùng với Đức Giám mục Elias R. Lorenzo, Giám mục phụ tá giáo phận Newark, bang New Jersey; Đức Giám mục Jeffrey J. Walsh thuộc giáo phận Gaylord, bang Michigan; Đức Giám mục Isaac Dugu thuộc giáo phận Katsina-Ala, Nigeria; và Đức Giám mục Anselm Umoren, Giám mục phụ tá tổng giáo phận Abuja, Nigeria.

Tác động của các vị tử đạo đối với hôn nhân

Với việc được phong chân phước, tiến trình tuyên thánh cho các vị tử đạo tại Georgia có thể tiến thêm một bước, hướng tới việc được công nhận chính thức một phép lạ nhờ sự chuyển cầu của các ngài.

Đức Giám mục Parkes chia sẻ: *"Thú thật là tôi cũng chưa biết mọi chuyện sẽ đi đến đâu, nhưng tôi hoàn toàn tin tưởng vào Chúa Thánh Thần. Tôi tin tưởng vào công việc vẫn đang tiếp diễn, cũng như vào những ân sủng sẽ được tuôn đổ sau sự kiện phong chân phước này."*

Đức Giám mục Parkes cho biết, sự làm chứng của các vị tử đạo được kỳ vọng sẽ truyền cảm hứng cho các nỗ lực của giáo phận trong việc thúc đẩy hơn nữa *"phẩm giá của hôn nhân và đời sống gia đình lành mạnh"*. Ngài cho biết giáo phận sẽ cử hành lễ kính các vị tử đạo vào ngày 22 tháng 9 – ngày kỷ niệm phụng vụ dành cho các ngài – và có lẽ trong ngày đó, cộng đoàn sẽ cầu nguyện cho tiến trình phong thánh của các vị tử đạo, cũng như cho các cặp đôi tại Georgia đang chuẩn bị bước vào đời sống hôn nhân.

Đức Giám mục Parkes cũng gợi ý rằng các cặp đôi sắp kết hôn nên đưa vào Thánh lễ hôn phối của mình một lời nguyện cầu chuyển cầu hướng đến Chân phước Pedro de Corpa cùng các bạn đồng hành, để các ngài *"tác động trong đời sống của đôi tân hôn."*

"Còn có nhiều cách khác để chúng ta tiếp tục tôn vinh các vị thánh nhân này. Chúng ta đã nhận được một món quà, và với bất kỳ món quà nào được trao tặng, chúng ta luôn nên đón nhận bằng lòng biết ơn và tâm tình tạ ơn trong trái tim mình."

Tìm kiếm 'những ân huệ phi thường'

Chương trình Thánh lễ đưa ra yêu cầu rằng: *"Những ân huệ phi thường nhận được từ Thiên Chúa nhờ sự chuyển cầu của các vị Tử đạo tại Georgia cần được thông báo cho Ban phụ trách án phong các vị Tử đạo tại Georgia (The Cause of the Georgia Martyrs), theo địa chỉ: 2170 E. Victory Drive, Savannah, Georgia, 31404, hoặc qua trang web thegeorgiamartyrs.org."*

Tại Rome vào ngày 1 tháng 11, sau khi đọc kinh Truyền Tin ngày Chúa nhật tại Quảng trường Thánh Phêrô, Đức Giáo hoàng Leo đã hướng sự chú ý đến các vị tử đạo tại Georgia.

Ngài nói: *"Vốn xuất thân từ Tây Ban Nha, các vị đã quảng đại đáp lại lời mời gọi của Chúa trong việc loan báo Tin Mừng cho các dân tộc tại châu Mỹ, thậm chí sẵn sàng hiến dâng cả mạng sống mình. Chúng ta hãy cầu xin sự chuyển cầu của các vị tử đạo này cho tất cả những ai đang dấn thân vào sứ vụ loan báo Tin Mừng."*

Giuse Đặng Văn Kiếm, tường thuật

Đây là bức họa chính thức do nghệ sĩ Jared Seff thực hiện nhân dịp phong chân phước cho các vị tử đạo tại Georgia vào ngày 31 tháng 10 năm 2026, tại Savannah, bang Georgia. Ông Seff đã giành chiến thắng trong một cuộc thi do Giáo phận Savannah tổ chức, với khoảng 100 tác phẩm hội họa được gửi tham dự. Các tác phẩm này đã được trưng bày tại một triển lãm gắn liền với sự kiện phong chân phước ở Savannah Convention Center. (Ảnh: do Giáo phận Savannah cung cấp)

Các tu sĩ dòng Phanxicô tham gia đoàn rước trong Thánh lễ phong chân phước cho năm vị tử đạo tại Georgia vào ngày 31 tháng 10 năm 2026, tại Savannah Convention Center.